İlham Əliyevin regional inkişaf proqramları

Bölgələr müasir iqtisadi rayonlara çevrilib

Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda bərpa-quruculuq işlərinin geniş vüsət alması ilə paralel olaraq digər rayonlarımızın sosial-iqtisadi inkişafı da davam edir. Heç bir bölgə dövlətin diqqət mərkəzindən kənarda deyil. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən proqramlar uğurla yerinə yetirilir - yeni müəssisələr açılır, yollar çəkilir, digər çoxsaylı layihələr icra olunur. Prezident İlham Əliyevin sosial-iqtisadi islahatlarının bir mühüm şərti də məhz budur: bölgələrin tarazlı inkişafı!

Dövlət başçısı hələ 2021-ci ilin əvvəlində, 44 günlük Vətən müharibəsindəki qələbədən bir neçə ay sonra bəyan etmişdi ki, əsas diqqət işğaldan azad olunmuş ərazilərə yönəlsə də, digər bölgələrdə yerinə yetiriləcək layihələr də yaddan çıxmayacaq. Həmin vaxtdan bəri ölkənin rayonlarında görülən işlər bu sözlərin həyatda öz təsdiqini tapdığının göstəricisidir. Bütün layihələrin icrası Prezidentin nəzarətindədir, bir çoxlarının da təməlini özü qoyur və istifadəyə verilməsində iştirak edir.

Prezident İlham Əliyevin bölgələrə hər səfəri belə mühüm hadisələrlə zəngin olur. Elə avqustun 7-dəki səfərlərini qeyd edək. Yol tikintisi bu dəfə də dövlət başçısının diqqətində idi. Qazax rayonunda yenidən qurulan Qarapapaq-Çaylı avtomobil yolunun açılışında iştirak etdi. Həmin gün "Bakı-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi magistral avtomobil yolunun Gəncə-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi (130,15 kilometr) hissəsinin 4 zolağa genişləndirilməsi layihəsi" çərçivəsində yenidən qurulan, ümumi uzunluğu 102 kilometr olan Gəncə-Qazaxbəyli hissəsi də açıldı.

Yeni yolların çəkilişinin təməlinin qoyulmasının, yaxud açılışının Prezidentin bölgələrə səfərlərinin əksəriyyətində şahidi oluruq. Bu da təsadüfi deyil. Çünki yol olmadan heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməz. Xüsusilə indi, kənd təsərrüfatının inkişafının prioritet olduğu, turizmin qarşısında geniş imkanlar açıldığı bir dövrdə yolların rahatlığı daha mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Yol həm də insanların rahatlığı deməkdir. İlham Əliyevin vətəndaşların maraqlarına, məmnunluğuna yönəldilmiş sosial-iqtisadi siyasətinin başlıca şərti də məhz budur!

4-cü texniki dərəcəyə uyğun yenidən qurulan, uzunluğu 19 kilometr olan Qarapapaq-Çaylı avtomobil yolu da həmin məqsədə xidmət edir. Belə ki, Qazax rayonu ərazisində üç yaşayış məntəqəsini birləşdirən bu yolun yenidən qurulması nəticəsində 14 mindən çox əhalinin rahat gediş-gəlişi təmin olunub, yük və sərnişin daşınması asanlaşıb. Bu avtomobil yolu uzun müddət təmir olunmadan istifadə edildiyindən, həmçinin təbii faktorların təsirindən yararsız vəziyyətdə idi.

Qeyd edək ki, Qazax rayonunun Qazax-Yuxarı Əskipara avtomobil yolunun 13-cü kilometrliyindən ayrılan Fərəhli avtomobil yolunun yenidənqurma işləri də yekunlaşıb. Yolun Fərəhli kəndinə qədər olan hissəsi 3 kilometr, kəndin içərisindən keçən hissəsinin uzunluğu isə 2 kilometrdir. Yolun tikintisi bu kəndlərdə yaşayan əhalinin mənzil başına tez və rahat çatmasına, bağ-bostanının məhsullarını bazarlara vaxtında çatdırmasına şərait yaradacaq.

Prezident həmçinin "Bakı-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi magistral avtomobil yolunun Gəncə-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi (130,15 kilometr) hissəsinin 4 zolağa genişləndirilməsi layihəsi" çərçivəsində yenidən qurulan Gəncə-Qazaxbəyli hissəsinin açılışında iştirak edib. Gəncə-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi yolunun genişləndirilməsi, iri yaşayış məntəqələrindən kənar keçməsi piyadaların və sürücülərin təhlükəsizliyi baxımından önəmlidir. Xatırladaq ki, Bakı-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi magistral avtomobil yolu beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycandan keçən tərkib hissəsi olmaqla, Avropa-Asiya və Yaxın Şərq ölkələri ilə, həmçinin respublika ərazisində bu istiqamətdə əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynayır.

Prezidentin açılışında iştirak etdiyi digər obyektlər də regionların hərtərəfli inkişafına yönəldilmiş layihələrin ardıcıl həyata keçirildiyini, o cümlədən 2019-2023-cü illəri əhatə edən sosial-iqtisadi proqramın layiqincə yerinə yetirildiyinin təsdiqidir. Məsələn, Qazax şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri istismara verilib. "Qazax şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması" layihəsinin icrasına 2019-cu ildə başlanıb. Qazax şəhəri və ətraf kəndləri dayanıqlı içməli su ilə təmin etmək üçün Ağstafa rayonu ərazisində 12 subartezian quyusu qazılıb və 7,8 kilometr uzunluğunda artezianlararası su xətti çəkilib. Su mənbəyindən Qazax şəhərinə 8,9 kilometr uzunluğunda magistral su kəməri inşa olunub. Şəhər yaxınlığında hər birinin tutumu 5 min kubmetr olan iki su anbarı tikilib. Layihənin icrası nəticəsində rayonun Ağköynək və Qarapapaq kəndlərinin şəhərə bitişik hissəsi də su ilə təmin edilib. Bu layihə çərçivəsində yeni yaradılmış su mənbəyi hesabına gələcəkdə həmin kəndlərin digər hissəsinə, eləcə də Hüseynbəyli və Ağstafa rayonunun Dağ Kəsəmən kəndlərinə də içməli suyun verilməsi nəzərdə tutulur. Ümumilikdə layihədən 45 min sakin faydalanacaq.

Dövlət başçısı Qazaxda "Venzana" mebel fabrikinin açılışında da iştirak edib. Bu fabrik "Saloğlu" mebel istehsalı müəssisəsinin nəzdində yaradılıb. "Saloğlu" müəssisəsi 2000-ci ildən mebel istehsalı və satışı sahəsində fəaliyyət göstərir. İstehsal olunan məhsullar daxili bazarın tələbatını ödəməklə yanaşı, həm də ixrac edilir. "Venzana" mebel fabrikinin təməli Prezident İlham Əliyevin 2016-cı ildə Qazax rayonuna səfəri çərçivəsində qoyulub. İstehsal sahəsi 18 min kvadratmetr, investisiya dəyəri isə 30 milyon manat olan müəssisə il ərzində 12 min dəst yataq, 6 min dəst qonaq otağı mebeli istehsal etmək gücündədir. İstehsal olunan mebellərin daxili bazarla yanaşı, Rusiya, Qazaxıstan, Gürcüstan, Almaniya və digər ölkələrə ixracı nəzərdə tutulur.

Bu cür istehsal müəssisələrinin istifadəyə verilməsi, onların ən müasir avadanlıqla təchiz edilməsi ölkəmizdə sənaye sahəsinin inkişafına əhəmiyyətli dərəcədə töhfə verir. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, bu ilin birinci yarısında keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 6,5 faiz artıb. Bütün bunlar isə daxili bazarın tələbatının ödənilməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Qeyri-neft sənayesi şaxələndirilir, mövcud təbii və iqtisadi resurslar dövriyyəyə cəlb olunur. Ən başlıca nailiyyətlərdən biri də odur ki, yüzlərlə yeni iş yeri yaradılır. Deməli, Prezidentin prioritet kimi elan etdiyi daha bir sahə - məşğulluğun təmin olunması daim diqqət mərkəzindədir.

Dövlət başçısı sözügedən səfəri çərçivəsində Şəmkir şəhəri Məhəmməd Füzuli adına təbiət və humanitar fənlər təmayüllü tam orta məktəb-liseyin yeni binasının, Samuxda Heydər Əliyev Fondunun "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində inşa olunan Sərkar kənd uşaq musiqi məktəbinin, Samux Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının yeni binalarının açılışında iştirak edib. Xəstəxana Yaponiya, Koreya Respublikası, İtaliya və Türkiyədə istehsal edilən ən müasir avadanlıqla təchiz olunub.

Hazırda Samux şəhərində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən 3 saylı körpələr evi-uşaq bağçası üçün də yeni bina inşa edilir. Heydər Əliyev Fondu, ümumiyyətlə, indiyədək Samuxda bir sıra layihələr həyata keçirib. Sərkar kəndində 800 şagird yerlik tam orta məktəb və körpələr evi-uşaq bağçası yenidən tikilib və 2020-ci ildə istifadəyə verilib. Həmin il rayonun Ziyadlı kəndində 523 şagird yerlik orta məktəb əsaslı təmir olunub, körpələr evi-uşaq bağçası üçün bina inşa edilib.

Bəli, bütün görülən işlər Azərbaycan vətəndaşının rifahına və məmnunluğuna xidmət edir. Hazırda Azərbaycanda 6 DOST Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Bu mərkəzlərdə indiyədək 1 milyon 673 min nəfərə xidmət göstərilib. Vətəndaşların xidmətlərdən məmnunluq dərəcəsi 98,2 faiz təşkil edir. 2025-ci ilədək mərkəzlərin sayının 17-yə (o cümlədən Bakıda 5, regionlarda 12), yerlərdə xidmətlərin təşkili məqsədilə filialların sayının 55-ə çatdırılması planlaşdırılır.

Bərdədə açılışında Prezidentin iştirak etdiyi Qarabağ Regional DOST Mərkəzi bu istiqamətdə atılan uğurlu addımların göstəricisidir. Qarabağ Regional DOST Mərkəzinin dördmərtəbəli binasında 123 işçi çalışacaq, "Könüllü DOST" proqramı üzrə 50 könüllü fəaliyyət göstərəcək. Mərkəzdə gün ərzində orta hesabla 650-700 vətəndaşın qəbulu nəzərdə tutulur. Qarabağ Regional Dost Mərkəzinin əhatə dairəsinə 9 inzibati rayon daxildir.

Qarabağ Regional Peşə Hazırlığı Mərkəzi də insanların işlə təmin olunmasında mühüm rol oynayacaq. Belə ki, burada 48 peşə istiqaməti üzrə tədrisin həyata keçirilməsi üçün infrastruktur yaradılıb. Mərkəzdə bir dəfədə 300, ildə isə 1200 nəfərin hazırlıq keçməsi nəzərdə tutulub.

Xatırladaq ki, hazırda ölkəmizdə Bakı, Göyçay, Gəncə və Qarabağ Peşə Hazırlığı mərkəzləri fəaliyyət göstərir. DOST Konsepsiyasına uyğun olaraq, Quba, Cəbrayıl, Sabirabad, Şəki, Masallı, Ucar və Şamaxıda da peşə hazırlığı mərkəzləri açılacaq. Ümumilikdə son 5 ildə ölkədə 1 milyondan çox şəxsə məşğulluq xidməti göstərilib. İşlə təmin olunanların sayı 425 min nəfərə çatıb. Həmçinin 68 min nəfər özünüməşğulluq xidməti, 20 min nəfər işsizlikdən sığorta ödənişi ilə təmin edilib, 18 min nəfər peşə hazırlığına, 473 min nəfər isə peşəyönümlü xidmətlərə cəlb olunub. Postmüharibə dövründə 19 min şəhid ailəsi üzvü və müharibə iştirakçısı müvafiq xidmətlərdən yararlanıb. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən məşğulluq tədbirləri çərçivəsində indiyədək 129 min şəxsin təhlili aparılıb.

"Azərbaycan dövlətinin siyasətinin mərkəzində vətəndaşın maraqları dayanır", - deyir Prezidentimiz. Bunu dövlət başçısının bölgələrə növbəti səfərində də aydın gördük. Bu səfər çərçivəsində istifadəyə verilən yeni obyektlərin əhatə dairəsi bir daha sübut edir ki, İlham Əliyev "Mən bütün Azərbaycan xalqının, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentiyəm" sözlərinə də sadiqdir.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

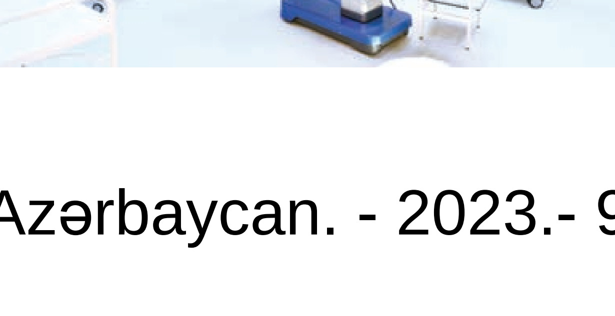

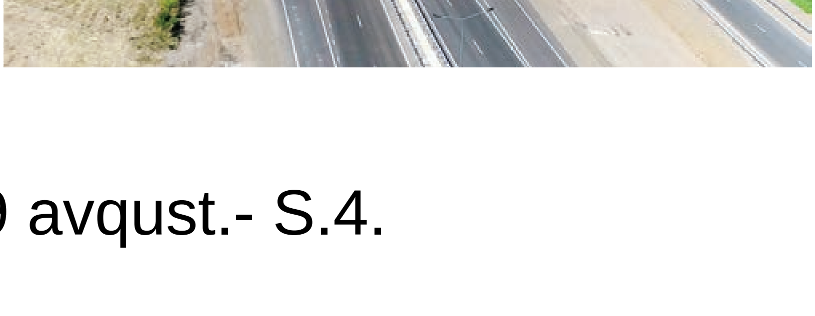

Azərbaycan. - 2023.- 9 avqust.- S.4.